

POSTANOWIENIE

12 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 12 maja 2025 r. w Warszawie

zażalenia A.M. i J.M.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Koszalinie

z 10 kwietnia 2024 r., VII Ca 82/24,

w sprawie z wniosku D.C. i Z.C.

z udziałem A.M. i J.M.

o zniesienie współwłasności,

1. oddala zażalenie

**2. pozostawia orzeczenie o kosztach postępowania
zażaleniowego do rozstrzygnięcia w orzeczeniu
kończącym postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Koszalinie postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2023 r. dokonał zniesienia współwłasności nieruchomości oznaczonej we wniosku złożonym przez D.C. i Z.C., a w pozostałym zakresie wniosek oddalił. Od tego postanowienia wnioskodawcy i uczestnicy postępowania wnieśli apelację.

Sąd Okręgowy w Koszalinie postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2024 r. uchylił w części zaskarżone postanowienie Sądu pierwszej instancji i przekazał sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania. Podstawą wydania orzeczenia kasatoryjnego przez Sąd drugiej instancji było stwierdzenie, że Sąd Rejonowy nie rozpoznał zgłoszonego w toku postępowania żądania o zasądzenie pożytków lub

nakładów. W tym zakresie Sąd Rejonowy nie przeprowadził postępowania dowodowego i nie poczynił żadnych ustaleń, co spowodowało nierozpoznanie istoty sprawy i uzasadniało uchylenie zaskarżonego wyroku na podstawie art. 386 § 4 k.p.c.

W zażaleniu uczestnicy postępowania zarzucili naruszenie art. 386 § 4 k.p.c. Skarżący wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze utrwalone jest stanowisko, że w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, toczącym się na skutek zażalenia na orzeczenie kasatoryjne sądu drugiej instancji, kognicja Sądu Najwyższego ogranicza się do zbadania czy zostały naruszone przepisy postępowania określające podstawy uchylenia przez sąd drugiej instancji zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Sąd Okręgowy jako przesłankę uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji wskazał art. 386 § 4 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy sąd rozstrzygnął nie o tym, co było przedmiotem sprawy, zaniechał w ogóle zbadania materialnej podstawy żądania, pominął całkowicie merytoryczne zarzuty zgłoszone przez stronę, rozstrzygnął o żądaniu powoda na innej podstawie faktycznej niż zgłoszona w pozwie, nie rozważył zarzutów pozwanego dotyczących kwestii faktycznych lub prawnych rzutujących na zasadność roszczenia powoda. Uwzględniając sposób rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd Okręgowy brak jest podstaw do uznania, że Sąd ten wadliwie ocenił, iż istota sprawy nie została rozpoznana.

Uzasadnienie zaskarżonego postanowienia wskazuje, że w sprawie o zniesienie współwłasności zostało zgłoszone również roszczenie dotyczące rozliczenia pożytków i nakładów na nieruchomości i w tym zakresie Sąd Rejonowy nie przeprowadził postępowania dowodowego, nie dokonał ustaleń faktycznych oraz oceny zasadności zgłoszonych żądań. Nie można zatem przyjąć, że Sąd Rejonowy w tym zakresie zbadał materialną podstawę żądania, co uzasadniało

stwierdzenie przez Sąd Okręgowy, że istota sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. nie została rozpoznana.

Z tych względów zażalenie było pozbawione uzasadnionych podstaw i podlegało oddaleniu na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.

[r.g.]